

Ви і ваш анестезувальний препарат

Ця брошура надає інформацію про те, чого можна очікувати під час хірургічної операції з використанням анестезії. Вона була написана лікарями-анестезіологами у співпраці із пацієнтами та представниками пацієнтів. Вона також вказує на те, де можна знайти додаткову корисну інформацію.

Зміст

Ця брошура пояснює:

- різні види анестетичних засобів
- що відбувається перед хірургічною операцією
- як обговорювати ризики та варіанти з вашим анестезіологом
- як підготуватися до операції
- що відбуватиметься в день хірургічної операції
- що відбувається після хірургічної операції
- де знайти додаткову інформацію.

Що таке анестезія?

Анестезія позбавляє вас болю та неприємних відчуттів. Її можна надавати різними шляхами, і це не завжди означає, що ви будете спати.

В залежності від того, як вони вводяться, існують різні види анестезії:

Місцева анестезія включає ін'єкції, які призводять до заніміння у невеликій ділянці вашого тіла та зазвичай використовуються для відносно нескладних процедур. Ви зберігаєте свідомість, але не відчуваєте болю. Вона зазвичай вводиться хірургом, який проводить хірургічну операцію.

Регіональна анестезія (наприклад, спінальна, епідуральна, або блокування нервів) включає ін'єкції, які призводять до оніміння більшої за розміром або глибшої частини тіла. Ви зберігаєте свідомість або отримуєте трохи седації, але не відчуваєте болю. Під час деяких хірургічних операцій ви можете відчувати тиск.

Загальна анестезія - це ліки, які викликають стан, схожий на глибокий сон. Вона необхідна для деяких хірургічних операцій та процедур. Ви перебуваєте у непритомному стані та нічого не відчуваєте. Ліки для загальної анестезії зазвичай вводяться у вену або вдихаються у газовій формі, або через поєднання обох методів.

Седація - це ліки, які роблять вас сонними та розслабленими. Ви не будете повністю занурені у сон і можете усвідомлювати, що саме відбувається довкола.

Седація зазвичай використовується з місцевою або регіональною анестезією. Седація може бути легкою або глибокою, в залежності від процедури, і ви можете пам'ятати все, якесь частину або взагалі нічого після седації.

Для додаткової інформації про седацію, будь ласка, прочитайте нашу брошуру **Пояснення седації**, яка доступна на нашому вебсайті:

www.rcoa.ac.uk/patient-information-translations-ukrainian

Додаткову інформацію про різні анестетичні засоби можна знайти за посиланням www.rcoa.ac.uk/patient-information-translations-ukrainian

Про анестезіологів

Анестезіологи - це висококваліфіковані лікарі, які:

- обговорять з вами методи анестезії, що підходять для вашої хірургічної операції
- якщо доступні різні варіанти, допоможуть вам обрати та обговорять ризики, переваги та ваші альтернативи
- узгодять з вами план вашої анестезії та знеболення після операції
- введуть ваш анестетик та нестимуть відповідальність за вашу безпеку та добробут під час операції та у палаті післяопераційного спостереження.

Ви також можете зустрітись з іншими висококваліфікованими медичними працівниками. Прочитайте більше про ці ролі та команду анестезіологів на нашому вебсайті: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/anaesthesia-team

Клініка для передопераційної підготовки (клініка для первинного обстеження)

Якщо у вас запланована хірургічна операція, то вас можуть запросити до клініки для передопераційної підготовки за декілька тижнів або днів до вашої операції. Іноді, навіть для незначних операцій, медперсонал зателефонує вам або вас можуть попросити заповнити анкету.

Будь ласка, принесіть із собою:

- перелік ліків, які ви приймаєте, або ваші ліки в їхніх повних упаковках (ви можете отримати копію переліку від вашого аптекаря або лікаря-терапевта)
- будь-яку інформацію, якою ви володієте, щодо попередніх обстежень або лікування у інших лікарнях
- інформацію про будь-які проблеми, які ви або ваші рідні колись мали з анестетиками

- будь-які недавні вимірювання артеріального тиску.

Важливо перевірити артеріальний тиск у вашого лікаря-терапевта, як тільки ви дізнаєтесь про те, що у вас запланована хірургічна операція. Якщо ваш артеріальний тиск - високий, лікування можна розпочати задовго до хірургічної операції, щоб уникнути затримки вашої операції.

Медперсонал у клініці:

- детально запитують вас про вашу рівень активності та будь-які фізичні або психічні проблеми
- запитують вас про алергії та реагування на алергени (будь-ласка, принесіть детальні описи)
- складуть детальний перелік ліків, які ви приймаєте, в тому числі довгострокові болезаспокійливі засоби
- запитують вас, чи ви курите, вживаєте алкоголь або приймаєте рекреаційні наркотичні препарати
- зважать вас і виміряють ваш зріст
- виміряють ваш артеріальний тиск і перевірять частоту серцевих скорочень та рівень кисню
- якщо необхідно, перевірять ваше серцебиття та грудне дихання
- якщо необхідно, призначають аналізи крові
- за необхідності зроблять електрокардіограму (ЕКГ), щоб перевірити діяльність серця
- візьмуть мазок зі шкіри та/або носа, щоб перевірити на наявність інфекції
- порадять вам, які ліки вам слід приймати в день операції та який засіб для знеболювання ви повинні мати наготові вдома під час одужання
- нададуть вам інформацію щодо процедури та будь-яких ризиків
- нададуть вам інформацію про те, коли перестати вживати їжу та пити воду.

Вони також можуть надати вам інформацію про переливання крові, якщо вважають, що воно вам може знадобитися.

Переливання крові зазвичай уникають, якщо в цьому немає потреби. Ви також можете знайти інформацію про них на вебсайті Національної служби охорони здоров'я (NHS): www.nhs.uk/what-we-do/blood-services/blood-transfusion

Знайомство з вашим анестезіологом

Можливо, ви зустрінете вашого лікаря-анестезіолога у клініці для передопераційної підготовки. В іншому випадку, ви зустрінете вашого анестезіолога в лікарні в день вашої операції. Вони обговорять з вами види анестетичних засобів, які ви можете мати, в тому числі їхні переваги, ризики та ваші вподобання, і разом ви вирішите, який анестетик є найкращим для вас.

Однак не всі анестетичні засоби підходять для всіх видів хірургічних операцій.

Якщо є можливість вибору анестетичного засобу, а рішення який обрати буде залежати від:

- виду вашої хірургічної операції
- медичних проблем або конкретних ризиків
- ваших уподобань та їхніх причин
- рекомендацій та конкретних навичок вашого анестезіолога
- обладнання, персоналу та ресурсів у лікарні.

Ризик та спільне прийняття рішень

Новітні анестетики є дуже безпечними. Існують деякі поширені побічні ефекти від анестезувальних препаратів або використаного обладнання, які зазвичай не є серйозними та довготривалими. Ризики будуть різними у різних людей та залежатимуть від процедури та методу анестезії, який використовується.

Ваш лікар-анестезіолог обговорить з вами ризики, які він вважає найбільш суттєвими для вас. Вони обговорять менш поширені ризики тільки в тому випадку, якщо останні будуть актуальними для вас.

Якщо ви хочете дізнатися більше про ризики, пов'язані з анестезією, будь ласка, відвідайте: www.rcoa.ac.uk/patient-information-translations-ukrainian

Спільне прийняття рішень

Спільне прийняття рішень забезпечує підтримку осіб під час прийняття рішень, які є правильними для їхньої ситуації. Це процес співпраці, через який лікар підтримує пацієнта, щоб досягнути рішення щодо його лікування.

Розмова об'єднує:

- досвід фахівця, наприклад варіанти лікування, докази, ризики та переваги
- що пацієнт знає найкраще: свої уподобання, особисті обставини, цілі, цінності та переконання.

Дізнайтеся більше інформації за посиланням:

www.england.nhs.uk/personalisedcare/shared-decision-making

Ось деякі інструменти, які ви можете використовувати, щоб отримати максимум від розмов з вашим анестезіологом або персоналом первинного огляду:

Choosing Wisely UK BRAN (Структура розумного вибору)

Використовуйте це, як нагадування задавати запитання щодо лікування.

https://bit.ly/CWUK_leaflet

Національна служба охорони здоров'я - поставте нам три запитання

Можливо, вам доведеться зробити вибір щодо свого здоров'я.

https://bit.ly/NHS_A3Qs

Центр періопераційного догляду (СРОС)

СРОС підготував анімацію для пояснення спільного прийняття рішень.

www.croc.org.uk/shared-decision-making

Запитання, які ви, можливо, захочете поставити

Якщо у вас є запитання про ваш анестетик, запишіть їх (ви також можете використовувати нижченаведені приклади та додати ваші власні варіанти у вільних рядках нижче). Якщо ви хочете поговорити з вашим анестезіологом перед вашою хірургічною операцією, зв'яжіться з командою первинного огляду, які можуть допомогти вам зустрітися з анестезіологом в клініці або поговорити по телефону.

1. Чи можу я отримати певні специфічні ризики від анестетика?
2. Чи вплине анестетик на моє одужання після операції?

Підготовка до хірургічної операції

Пацієнти, які мають кращу фізичну форму, можуть покращити своє здоров'я і стиль життя, та одужують після операції швидше і з меншим ризиком ускладнень.

Ви можете багато чого зробити, щоб підготуватися до хірургічної операції. Навіть невеликі зміни можуть мати велике значення. Можливо, ви захочете підвищити свій рівень фізичної активності та покращити своє харчування. Якщо ви курите або вживаєте алкоголь, ви можете задуматися над зменшенням або навіть припиненням цих звичок.

Якщо у вас є давня медична проблема, запитайте у свого лікаря-терапевта, чи можете ви щось зробити, щоб виправити її задовго до операції.

Наші ресурси **Краще швидше професійніше** нададуть вам інформацію, яка вам знадобиться для покращення свого фізичного стану та кращої підготовки до хірургічної операції. Будь ласка, навідайте наш вебсайт для додаткової інформації: www.rcoa.ac.uk/patient-information-translations-ukrainian

В день вашої хірургічної операції

Лікарня повинна надати вам чіткі інструкції щодо того, коли ви повинні припинити їсти та пити. Ці інструкції - важливі. Якщо під час анестезії у вашому шлунку буде їжа або рідина, то вони можуть піднятися в зворотньому напрямку до горла, а потім потрапити в легені та нести загрозу вашому життю.

Якщо у вас цукровий діабет, уточніть у вашій лікарні, коли слід припинити їсти та пити, а також як приймати ліки в день хірургічної операції.

Якщо ви - курець, вам не слід палити в день хірургічної операції, оскільки це зменшує кількість кисню у крові. Ви також не можете курити електронні сигарети.

Якщо ви приймаєте ліки, вам слід дотримуватись конкретних інструкцій від команди первинного огляду щодо того, як приймати їх у день хірургічної операції.

Вам буде дозволено випити ковток води, щоб за потреби прийняти будь-яку таблетку.

Якщо ви приймаєте препарати, які розріджують кров, такі як варфарин, клопідогрель або ривароксабан, вам необхідно обговорити зі своїм консультантом або командою первинного огляду, коли та чи варто вам припиняти їх прийом. Вони розглянуть будь-які ризики кровотечі та ризики припинення лікування та складуть з вами план. Ваш медперсонал надасть вам чіткі інструкції перед вашою операцією.

Якщо ви погано себе почуваєте в час, коли слід вирушити у лікарню, будь-ласка, подзвоніть медичному персоналу задля поради.

Будь ласка, зніміть лак для нігтів, накладні нігті або гель для нігтів перед прибуттям до лікарні. Це гарантує те, що затискач для вимірювання рівня кисню на вашому пальці добре працюватиме під час анестезії.

Підготовка до вашої хірургічної операції

Медперсонал надасть вам лікарняний халат та обговорить з вами, яку білизну ви можете одягати.

Можливо, вам також буде потрібно одягнути еластичні панчохи, щоб зменшити ризик утворення тромбів на ногах.

Ваш медперсонал прикріпить ідентифікаційні стрічки до вашого зап'ястя або щиколотки, а в деяких лікарнях – додаткову стрічку, якщо ви маєте алергію.

Премедикація («премед») іноді використовується перед введенням деяких анестетиків. Премед підготує ваше тіло для операції - так можна розпочати знеболювання, зменшити кислотність у шлунку або допомогти вам розслабитися.

Медперсонал проведе струменевий тест на вагітність, якщо ви жінка репродуктивного віку. Це стандартна практика.

Ви повинні зняти ювелірні прикраси та/або будь-який декоративний пірсинг. Якщо ви не можете зняти їх, медперсонал заклеїть їх клейкою стрічкою, щоб запобігти їхньому пошкодженню або пошкодженню шкіри. Обручку зазвичай можна залишити.

Вам можуть запропонувати випити невелику кількість води.

Коли вас покличуть для вашої хірургічної операції

- Члени персоналу відведуть вас до операційної.
- Зазвичай ви можете носити окуляри, контактні лінзи, слухові апарати та зубні протези, поки не потрапите в анестезіологічне відділення. Можливо, ви зможете їх залишити, якщо не матимете засіб для загальної анестезії.
- Якщо ви матимете місцевий або регіональний анестетик, ви можете взяти свій власний електронний пристрій із навушниками, щоб слухати музику (заздалегідь уточніть це у вашого медперсоналу).
- Ви можете піти до операційної в супроводі співробітника або на інвалідному візку, на ліжку чи возику. Якщо ви йдете пішки, ви можете одягнути власний халат і капці.

Планові перевірки будуть проведені, коли ви прибудете в операційне відділення перед початком анестезії. Вас запитають ваше ім'я, дату народження, вид

хірургічної операції, де на вашому тілі відбудеться операція, коли ви востаннє їли і пили та чи маєте ви алергію. Ці запитання є стандартними у всіх лікарнях.

Початок анестезії

Введення вашого анестетика може розпочатися в палаті анестезії або в операційній. Ваш лікар-анестезіолог працюватиме із кваліфікованим помічником. Анестезіолог або помічник приєднають монітори для вимірювання частоти серцевих скорочень, артеріального тиску, рівня кисню та будь-яке інше необхідне медичне обладнання.

Крапельниця, тонка пластикова трубка, буде вставлена в кровеносну судину на тильній стороні вашої долоні або руки. Її буде використано для введення анестетика та будь-яких інших препаратів, необхідних під час і після операції. Якщо ви відчуваєте занепокоєння перед введенням канюлі, вам можуть нанести місцеву анестезуючу мазь, щоб знеболити цю ділянку.

Загальна анестезія

- Ліки для анестетичного засобу вводяться у вену через крапельницю. Цей засіб зазвичай використовується для початку анестезії та введення інших ліків під час операції. Вам також можуть надавати кисень через маску.
- Після того, як ви заснете, вам буде вставлено дихальну трубку для подачі кисню та анестезувальних газів, якщо це необхідно. Дихальну трубку буде видалено перед тим, як ви прокинетесь.

Додаткова інформація доступна у брошурі **Ваші дихальні шляхи та дихання під час анестезії**: www.rcoa.ac.uk/patient-information-translations-ukrainian

Регіональні анестетики

Якщо ви отримуєте регіональний анестетик, відбудеться наступне:

- ваш анестезіолог попросить вас залишатися нерухомими під час ін'єкцій. Вони можуть використовувати спеціальний ультразвуковий апарат для розміщення місцевої анестезії. Ви можете помітити тепле поколювання, коли анестетик починає діяти
- ваша хірургічна операція буде проведена лише тоді, коли ви та ваш анестезіолог впевнені, що ділянка заніміла. Вони проведуть декілька тестів, щоб переконатися, що анестетик діє
- ви залишатиметеся пильними та будете усвідомлювати те, що відбувається довкола, якщо тільки ви не приймаєте седативний препарат. Екран не дозволить вам бачити хірургічну операцію, якщо тільки ви цього не попросите і команда операційної погодиться, що ви можете спостерігати за операцією
- член команди анестезіологів завжди буде поруч з вами, і ви можете поговорити з ним, коли захочете
- ви також можете слухати музику в навушниках під час процедури.

Палата післяопераційного спостереження

Після хірургічної операції вас зазвичай відведуть до палати післяопераційного спостереження, спеціальної палати поряд із операційною, де за вами будуть пильно спостерігати, поки ви відходите від анестетика. Післяопераційний персонал подбає про те, щоб вам було якомога комфортніше, і дасть додаткові ліки, які вам

можуть знадобитися. Коли вони переконуються, що ви безпечно відійшли від анестезії, а також є вільне ліжко, тоді вас відвезуть назад у палату.

Полегшення болю після операції

Метод і обсяг знеболювання, який вам запропонують, залежатимуть від хірургічної операції, яку ви будете мати, а також від рівня болю після хірургічної операції. Деякі люди потребують більше знеболювання, ніж інші.

Зазвичай, очікується певний рівень болю та дискомфорту під час одужання. Сильні болезаспокійливі засоби можуть дуже добре полегшувати біль, але також іноді мати побічні ефекти, наприклад нудоту, закреп та звикання у довгостроковій перспективі.

Вам можуть запропонувати наступні методи полегшення болю:

- **пігулки, таблетки або рідини для ковтання** – вони використовуються для всіх типів болю. Зазвичай вони починають діяти не менш, ніж за півгодини. Для того, аби ці ліки подіяли, у вас має бути можливість їсти, пити та не відчувати нудоту.
- **ін'єкція** - вони можуть бути внутрішньовенними (через крапельницю у вену для швидшого ефекту) або внутрішньом'язовими (в м'яз ноги чи сідниці за допомогою голки, необхідно приблизно 20 хвилин, щоб ін'єкція подіяла).
- **контрольована пацієнтом аналгезія** - для цього потрібна машина з кнопкою, яка, коли ви її натискаєте, доставляє невелику дозу сильного болезаспокійливого прямо у вашу канюлю або крапельницю. Її запрограмовано так, щоб переконатися, що ви не можете отримати передозування. Контрольована пацієнтом аналгезія дозволяє вам мати повний контроль над полегшенням вашого власного болю.
- **засіб для місцевого знеболювання та регіональні анестетики, в тому числі спінальний та епідуральний** – ці методи анестезії можуть бути дуже корисними для знеболювання після хірургічного втручання. Додаткові деталі можна знайти у наших брошурах **Епідуральне полегшення болю після хірургічної операції, ваш спінальний анестезувальний препарат та блокада нервів для операції на плечі, руці або кисті**: www.rcoa.ac.uk/patient-information-translations-ukrainian

Знеболювання після залишення лікарні

Хоча вам можуть дати запас болезаспокійливого засобу, коли ви виходите з лікарні, доцільно придбати кілька безрецептурних знеболювальних, щоб мати їх удома. Якщо вони вам все ще потрібні через два тижні після виписки з лікарні, вам слід зв'язатися із своїм лікарем-терапевтом, щоб обговорити це питання.

Після хірургічної операції вам можуть призначити болезаспокійливий засіб, що містить опіоїди. Важливо, щоб ви зменшили, а потім припинили приймати ці ліки якнайшвидше, оскільки їх подальше використання може завдати вам значної шкоди.

Ви можете знайти більше інформації про опіоїди на веб-сайті факультету медицини болю: www.fpm.ac.uk/opioids-aware/information-patients

Повернення додому і коли звернутися за допомогою

Ви не зможете керувати автомобілем після операції, тому вам слід викликати таксі або попросити когось, хто вас підвезе.

Перед випискою вам нададуть інформацію про вправи, які ви повинні робити для відновлення, та інформацію про те, як доглядати за ранною.

Вам слід звернутися до свого лікаря-терапевта або до лікарні, де вам робили операцію, якщо:

- у вас сильний біль або біль посилюється
- у вас виникає біль і набряк у місці операції
- ви відчуваєте біль у грудях або утруднене дихання
- у вас є проблеми, які не були описані в інформаційній брошурі про виписку, яку вам нададуть у лікарні.

Якщо ви почуваетесь дуже погано, вам слід якомога швидше звернутися до найближчого відділення невідкладної допомоги.

Відмова від відповідальності

Ми доклали максимум зусиль, щоб інформація в цій брошурі була вичерпною та актуальною, але ми не можемо цього гарантувати. Ми не очікуємо, що ця загальна інформація охопить усі питання, які можуть виникнути у вас, або все, що може бути важливим для вас. Ви повинні обговорити свій вибір і будь-які ваші занепокоєння з вашою медичною бригадою, використовуючи цю брошуру як посібник. Саму по собі цю брошуру не слід розглядати як пораду. Цю брошуру не можна використовувати для будь-яких комерційних чи бізнес-цілей. Щоб отримати повну інформацію про відмову від відповідальності, натисніть тут:

www.rcoa.ac.uk/patient-information-translations-ukrainian.

Усі переклади надає спільнота перекладачів Translators without Borders. Якість цих перекладів перевіряється, щоб зробити переклади максимально точними, але існує ризик неточностей і неправильного тлумачення деякої інформації.

Розкажіть нам, що ви думаєте

Якщо у вас є загальні зауваження, будь ласка, надішліть їх електронною поштою на адресу: patientinformation@rcoa.ac.uk

Королівський Коледж Анестезіологів

Churchill House, 35 Red Lion Square, London WC1R 4SG

020 7092 1500

rcoa.ac.uk

Шосте видання, квітень 2023

Ця брошура буде переглянута протягом трьох років з дати публікації.

© 2023 Королівський Коледж Анестезіологів (RCoA)

Ця брошура може бути скопійована з метою створення інформаційних матеріалів для пацієнтів. Будь ласка, цитуйте першоджерело. Якщо ви бажаєте використати частину цієї брошури в іншій публікації, необхідно зробити відповідне посилання та видалити логотипи, брендинг, зображення і піктограми. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зв'яжіться з нами.